No. 24. 1862.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Dingsdag 25 Februarij.

L. Valkeuwens en Zoon, Goes, Boekhandel

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags.
Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs per drie maanden is ƒ3, franco per post ƒ3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens.

UITGEVERS:
DE GEBROEDERS ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen

Middelburg 24 Februarij.

We zijn weder in de treurige noodzakelijkheid iets te verhalen dat bijna niemand buiten onze provincie gelooven zal.

Wanneer men zich uit Zeelands hoofdplaats naar de eene of andere gemeente van Zuid-Holland wil begeven bestaat daartoe drie maal in de week gelegenheid per stoomboot op Rotterdam. Op andere dagen moet men een omweg nemen die aan de wijze van reizen in de vorige eeuw doet denken. Is iemand genoodzaakt tusschen zondag en woensdag naar een der noordelijke provinciën te vertrekken, welnu hij kan er komen b. v. op deze wijze: Hij rijdt in den vroegen morgen per diligence van Middelburg naar Vlissingen, vaart per stoomboot naar Breskens, daar kan hij een rijtuig huren (wanneer er een beschikbaar is) om zich naar Brugge of Gent te doen brengen; vervolgens spoort hij over Antwerpen naar Moerdijk en zet de reis verder per stoomboot of spoortrein door. Dat voor zulk eene reis meer dan 24 uren gevorderd wordt en dat zij ontzettend kostbaar is behoeft geen betoog. Als een buitenkansje wordt het soms beschouwd wanneer men zich midden in den nacht van Vlissingen in eene roeiboot *naar de reede kan laten brengen, om daar de londensche* stoomboot te beklimmen en hiermede Antwerpen te bereiken. Natuurlijk is het dat ieder die een zoo onaangenamen togt vermijden kan, geduldig het vertrek der middelburgsche stoomboot afwacht.

Indien met 1 maart de vlissingsche boot weder in de vaart komt, zal dit slechts geringe verbetering geven, daar de dagen van afvaart van de middelburgsche en vlissingsche booten nagenoeg dezelfde zijn. Er blijven dan altijd drie dagen per week over, waarop men niet naar Rotterdam en vier waarop men niet van daar herwaarts zal kunnen varen.

Men kan uit dit staaltje eenigermate afleiden in welken toestand van isolement Zeeland voortdurend verkeert en welk een ongunstigen invloed dit op de intellektuële en materiële ontwikkeling hebben moet. Men kan er uit zien dat de middelen van gemeenschap voor personen nog gebrekkiger zijn dan die voor het brievenvervoer, waarvan we vroeger merkwaardige voorbeelden hebben bijgebragt. Het is pijnlijk een zoo ellendigen toestand van tijd tot tijd te moeten in het licht stellen, *maar het is nog pijnlijker dagelijks het knellende er* van te ondervinden, en het verhelen der waarheid kan niet tot verbetering leiden.

Jl. zaturdag is de proef genomen met de nieuwe ijzeren loskraan op de Rotterdamsche kaai alhier. De burgemeester en wethouders, de leden van den gemeenteraad, de waarnemende gemeentebouwmeester, de heer R. van Diggelen, ingenieur der fabriek van de wed. A. Sterkman & zoon te 's Hage, de aannemer van het leggen der fondering, de kraanmeesters en kraanwerkers waren er bij tegenwoordig.

Naar wij vernemen is van deze proefneming proces-verbaal van bevinding opgemaakt en daaruit blijkt dat het vermogen van 10,000 nederl. ponden geheel aan de verwachting beantwoordt.

---

* Uit Utrecht schrijft men ons het volgende:

„Den 20 februarij ll. hield onze dichter J. J. L. ten Kate de derde van het vijftal letterkundige voorlezingen, die hij aan Utrechts beschaafd publiek beloofd had. Den 23 der vorige maand was hij voor het eerst opgetreden met eene voordragt over Thomas Moore; en gaf de spreker toen zeker niet genoeg om hem, wien deze beminnelijke engelsche dichter niet meer dan zeer oppervlakkig bekend was, in te wijen in diens leven en werken, toch verliet niemand onvoldaan de zaal, waar hij eenige van de schoonste der „Iersche melodiën" en vooral Moore's meesterstuk „Het paradijs en de peri," had hooren voordragen in vertalingen, zoo als alleen ten Kate ze geven kan. — Den 6 februarij had de tweede voorlezing plaats, die ons da Costa deed beschouwen, vergeleken met Bilderdijk. Het verschil tusschen en de overeenkomst van beider levensomstandigheden werd uitvoerig aangetoond; toch verwachten wij meer van de vierde lezing, waarin de heer ten Kate beloofd heeft dit onderwerp te zullen voortzetten en eene vergelijking te zullen geven van beide coryfeen onzer litteratuur, meer bepaald in hun karakter van dichter. — Toen de spreker ons nu voor de derde maal bijeen had doen komen, behandelde hij de christelijke legende. Een aanknoopingspunt aan zijne *vorige lezing vindende in* de opmerking, dat da Costa, die bij uitnemendheid lyrisch dichter was geweest, slechts eenmaal de legende tot het onderwerp zijner poëzie had gekozen, wees de heer ten Kate [illegible] op de gelukkige omstandigheid, dat de legende, vroeger [illegible] en veracht, thans weer in hare waarde erkend wordt. Vele legenden, [illegible] inhoud moge onhistorisch, onwaarschijnlijk, onmogelijk zijn, geven op vaak onovertrefbaar schoone en gevoelvolle wijze hoogere waarheden symbolisch te aanschouwen. Ze zijn overblijfselen uit den kindertijd der volken, toen de jeugdige dichtkunst, nog in al hare kracht en frischheid, zedelijke en historische onderwerpen behandelde en met een krans van poëtische bloemen omlijstte, zóó schoon en treffend, dat hare voorstellingen nog luide spreken tot het tegenwoordig geslacht. De middeleeuwen verdienen niet de verachting, waarmede zij vroeger beschouwd werden en velen haar nog aanzien: menige schoone bloem der kunst hebben zij doen ontluiken, en in vele verhalen uit dien tijd is eene verhevene waarheid symbolisch ingekleed, welker dichterlijke voorstelling nog op iedere gevoelvolle ziel een diepen indruk moet maken. En al kan Herders opmerking niet toegestemd worden, dat zonder de legende der middeleeuwen de muze van het latere Europa zou moeten bedelen, toch is de op nieuw ontwaakte liefde voor de legende van zeer heilzamen invloed geweest op de tegenwoordige poëzie, waaraan zij nieuw leven heeft geschonken.

„Herder was de eerste, die in Duitschland de legende uit de miskenning, waarin zij algemeen geraakt was, weder in eere bragt. Zelf heeft hij op voortreffelijke wijze hare behandeling in poëzie beproefd. Van Herders „Cecilia" droeg spreker ons eene schoone vertaling voor, en hij deed ons hooren hoe eene andere legende, die van „De wees," door Herder zoo wel als door Jean Paul, ieder op hunne eigenaardige wijze, was weêrgegeven. Ook de waarheid, door het realisme zoo schroomelijk miskend, dat de kunstenaar niet het afbeeldsel der natuur als zijn doel moet stellen maar dat hij zijn hoogste ideaal moet ontleenen aan hetgeen hem door zijne dichterlijke inspiratie als het ware wordt geopenbaard en getoond, — ook deze waarheid heeft Herder in het kleed der legende gehuld; en wij mogten ten Kate niet alleen als den tolk dier voorstelling bewonderen maar ook als den dichter, die het zelfde onderwerp op oorspronkelijke wijze behandeld heeft. Ten slotte droeg de spreker zijn gedicht voor, waarin hij ons de legende van den monnik Bruno, die de eeuwigheid begrijpen wilde, in hare kracht deed gevoelen.

„De heer ten Kate voorziet door zijn gedurig optreden alhier in eene behoefte, die vooral door Utrechts ontwikkelde vrouwen zeer gevoeld werd. Voor haar toch bestond overigens dezen winter, buiten de Nutsvergaderingen, geene gelegenheid tot het bijwonen van letterkundige voorlezingen, en wij mogen ons dus verheugen dat de taak, in het vorige jaar zoo uitstekend door den heer Busken Huet vervuld, thans door den bekwamen tolk van zoo menig buitenlandsch dichter, op zich werd genomen. Dat intusschen het verschil tusschen beide letterkundigen zeer merkbaar is, behoeft geen betoog. Mist de heer ten Kate den kritischen blik, de scherpzinnigheid, den geest en den humor van zijn ambtgenoot, des te meer vinden wij in hem den dichter, den man des gevoels en der fantaisie. Hij wijst ons niet op het gebrekkige, dat de behandelde of meêgedeelde poëzie aankleeft, maar doet ze ons onvermengd gevoelen en bewonderen. Het is echter niet te ontkennen, dat ten Kate ons meer te genieten dan te leeren geeft, en dat de reeks zijner voorlezingen den naam van een „cursus van aesthetiek," zoo toepasselijk op die van Busken Huet, niet verdient."

---

* Uit Dordrecht *schrijft men ons 22 februarij:*

„Gisteren is voor het provinciaal hof van Zuid-Holland de zaak behandeld van den heer C. M. B. vroeger geagreëerd klerk op het kantoor van den ontvanger der direkte belastingen alhier. Men herinnert zich dat deze zaak door de arrondissements-regtbank alhier verwezen was naar gemeld hof.

„Na het verhoor van verschillende getuigen rekwireerde de advokaat-generaal eene tuchthuisstraf van 5 tot 15 jaren, en twee boeten, een van f 50 en een van f 100. Mr. A. A. de Pinto droeg daarop de verdediging van den beklaagde voor. Uitspraak over acht dagen."

De belgische schilders Guffens en Swerts zijn benoemd tot leden der Koninklijke akademie van beeldende kunsten te Amsterdam. Van de kartons door deze uitmuntende meesters in maart 1861 te Amsterdam ten toon gesteld, hebben wij in der tijd eene uitvoerige beschrijving gegeven.

Jl. vrijdag avond werd te Rotterdam de derde jaarlijksche algemeene vergadering gehouden van het Rotterdamsch leeskabinet. De hoofdkommissie bragt haar jaarlijksch verslag uit, dat den stand der vereeniging als gunstig voorstelde. Na de gewone onderwerpen: aantal der leden, boekwerken en financiële krachten te hebben besproken, wees de kommissie op eene groote behoefte welke er voor de vereeniging bestaat, namelijk het bezit van ruime lokalen, zoo tot het houden van voordragten als tot het uitbreiden der leeszaal en bibliotheek. Verder ontwikkelde de kommissie een door haar opgevat plan om in die behoefte te voorzien, en deelde zij mede wat door haar is verrigt om dat plan ten uitvoer te brengen.

Het verslag bevat daaromtrent letterlijk het volgende:

„Wij hebben den raad onzer stad verzocht om afstand van het water langs de tegenwoordige koopmansbeurs, ter diepte van dat gebouw en ter breedte van de Blaak, met het doel om aldaar een gebouw te plaatsen, waarachter eene kade eene gemeenschap daarstellen zal tusschen de Noord- en Zuidblaak. Dit gebouw, in den aanvang veel te groot voor 't geen wij op dit oogenblik noodig hebben, zal dienstbaar worden gemaakt aan de bevrediging van verschillende behoeften die *zich in onze stad in steeds toenemende mate* voordoen. Na daarin voor ons dadelijk gebruik te hebben afgezonderd eene groote en twee kleinere boekenzalen, benevens twee gezelschapszalen en eene woning voor den bibliothekaris, zou de overige ruimte van dit grootsch gebouw worden ingerigt in de eerste plaats, langs de zijde der Zuidblaak, voor een ruim, onzer stad even zeer waardig als noodig koninklijk postkantoor, en verder voor een tal van schoone, ruime kantoren voor den handel, voor kantoren die geheel aan de eischen van den tegenwoordigen tijd zullen voldoen, elk verdeeld in twee vertrekken, sommigen met eene monsterkamer aan deze toegevoegd. Al deze kantoren, zoo wel als het postkantoor, zullen een ruim overdekt plein omsluiten, dat, door het openen van een paar bogen in den muur van de koopmansbeurs, met deze in gemeenschap zal worden gesteld. Daar zou de handel zich dus bij ongunstig weder, tegen beurstijd kunnen afzonderen, terwijl de postdirektie er gelegenheid zal vinden tot eene doelmatige en dan zeer verbeterde expeditie van het haar toevertrouwde."

Verder wordt in het verslag te kennen gegeven dat de kommissie aan den gemeenteraad heeft aangeboden om het gebouw, waarvan de teekeningen aan het verslag zijn toegevoegd, des gevorderd, dadelijk na de oplevering onder zekere voorwaarden aan de gemeente in vollen eigendom af te staan.

De kommissie voor het plan tot instandhouding van een hollandsch tooneel- en hoogduitsch opera-gezelschap te Rotterdam heeft bekend gemaakt dat de inschrijving voldoende is om de onderneming voor een volgend saizoen als gevestigd te beschouwen.

Jl. woensdag is voor de arrondissements regtbank te Hoorn eene zonderlinge en hoogst belangrijke zaak aangebragt. De staten van Holland en West-Friesland hebben in 1617 oktrooi verleend tot bedijking en droogmaking van de Purmer, onder voorwaarde dat de bedijkers den honderdsten morgen zullen laten tot onderhoud van de kerk en kerkelijke diensten. Die honderdste morgen is destijds werkelijk afgegeven, door het polderbestuur geadministreerd en tot een aanzienlijk fonds aangegroeid, hetgeen sedert door belangrijke makingen ten behoeve der Purmerkerk is vermeerderd, doch eene kerk is tot heden niet gesticht. Men schijnt goedgevonden te hebben aan de in den omtrek wonende predikanten uit dit fonds eene jaarlijksche toelage te geven, en het overschot te doen strekken tot vermindering van polderlasten. Thans heeft zich in de Purmer eene hervormde gemeente gevestigd, en deze door de regering erkend, heeft nu het polderbestuur gedagvaard *tot rekening en verantwoording en afgifte van alle fondsen,* uit het oktrooi en de latere makingen voortgevloeid. Naar men verneemt zal voor de hervormde gemeente optreden mr. A. S. van Nierop en voor het polderbestuur mr. A. Brugmans.

De Staatscourant bevat een uittreksel uit het verslag van den konsul-generaal der Nederlanden te Nagasaki over den staat van zaken in Japan gedurende november 1861.

In den min gunstigen toestand van den handel is weinig verandering gekomen. De prijs der japansche produkten blijft buitengewoon hoog en de uitvoer bepaalt zich hoofdzakelijk tot ruwe zijde, thee en was. Voor het laatste artikel, hetwelk veel naar Manilla en Britsch-Indië wordt uitgevoerd, is Nagasaki de hoofdmarkt, terwijl te Jokohama meest al de zijde wordt aangebragt en ook de meeste thee, welke òf direkt naar Amerika verzonden wordt òf naar China, om daar, met andere soorten vermengd, meer geschikt gemaakt te worden voor de europesche markt.

Van de invoerartikelen is naar alle even weinig navraag; *zelfs de hollandsche medicijnen,* welke nog steeds een vrij goeden aftrek hadden gevonden, zijn in den laatsten tijd door grooten aanvoer zoo gedaald, dat alle verdere handel daarin op dien voet onmogelijk wordt gemaakt.

Ik heb reeds vroeger gemeld, dat de japansche regering het voornemen aan den dag legde om regtstreeks zelve voordeelen

van een uitvoerhandel te genieten, en zoo is dan ook nu te Nagasaki door haar, op vrij groote schaal, eene theefabriek in werking gebragt, terwijl verder het plan bestaat om binnen kort eene kommissie naar Shanghai te zenden, ten einde met de handelsbeweging aldaar bekend te worden en vaste betrekkingen aan te knoopen.

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon de kapitein-kwartiermeester van het regement grenadiers en jagers P. T. de Groot, te 's Hage, en de onderstalmeester des konings F. Steers.

Vergunning verleend aan den heer A. graaf van Bylandt tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der orde van Karel III, hem door de koningin van Spanje geschonken.

BELASTINGEN. Benoemd tot ontvanger der direkte belastingen en akcijnsen te Bolsward c. a. de heer N. J. C. Velius Baert, thans in de zelfde betrekking te Nyland c. a.

REGTERLIJKE MAGT. Benoemd tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements regtbank te Middelburg, mr. A. P. Snouck Hurgronje, advokaat alhier.

Kerk- en schoolnieuws.

Wij vernemen dat de heer G. D. Kruyff, predikant bij de hervormde gemeente te Zaamslag, het beroep naar Koudekerke heeft aangenomen.

— Door den kerkeraad der hervormde gemeente te Zonnemaire c. a. is ter vervulling der vakature, ontstaan door het emeritaat verleend aan de heer A. H. Blaauw, het volgende alfabetisch twaalftal geformeerd: de heeren A. Barenbrugh, te Meerkerk; H. Beets, te Sijbekarspel; K. G. F. W. Ham, te Berkenwoude; J. J. van Hille, te Willige Langerak; A. P. G. Jorissen, te Purmerland; W. F. Menzel, theol. doctor, te Renesse; A. van der Meij, te Kerkwerve; A. H. Overman, te Sluipwijk; H. C. H. Reijers, te Boxmeer; J. P. Schilt, theol. doctor, te Burgh; C. M. van der Weijde, te Vrouwepolder, en C. F. Zeeman, te Helzum.

Marine en leger.

Naar men verneemt, zijn de navolgende officieren van het wapen der genie van garnizoenen verwisseld en in hunnen rang verplaatst geworden: de kapitein ingenieur Jordens van den Helder naar Neuzen en aldaar als eerstaanwezend ingenieur benoemd; de kapitein ingenieur Piccardt van Delfzijl en de 1e luitenant ingenieur Boonacker van Willemstad, beiden naar den Helder; en de kapitein ingenieur Verduchène van Neuzen naar de vesting Maastricht.

(*Utrechtsche courant.*)

— Volgens oproeping in de Staatscourant van 20 dezer, is er weder gelegenheid om jongelieden, tusschen 16 en 20 jaren oud, te plaatsen als kweekelingen op 's rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen te Utrecht, ter opleiding tot officieren van gezondheid voor de dienst hier te lande en voor die in Oost-Indië. Aan de kweekelingen voor eerstgenoemde dienst wordt, naar gelang van gemaakte vorderingen en bestaande vakaturen, eene jaarlijksche toelage verleend van f 200 en f 300, terwijl aan de kweekelingen voor Oost-Indië en ook aan die voor West-Indië bestemd zijnde, gedurende hun geheelen studietijd eene toelage van f 500 's jaars wordt verleend.

Gemengde berigten.

Ten gevolge van de wijziging der engelsche wet op de bankroeten is een gevangene, die sinds het jaar 1814 om schulden gevangen zat en waarvan we reeds vroeger gesproken hebben, eindelijk in vrijheid gesteld. Niet dan met leedwezen en na een hartelijk afscheid van zijne mede-gevangenen genomen te hebben kon hij zijne gevangenis verlaten, en hij moest in het hem wachtende rijtuig gedragen worden, daar hij zich er niet in wilde begeven. Er zijn belangrijke sommen bij inschrijving ten zijnen behoeve bijeengebragt. — Te Wiesbaden is dezer dagen eene hoogduitsche opera opgevoerd uit den tijd van de vervolging der christenen onder de romeinsche keizers, onder den titel van De katakomben. De muziek is van den toonkunstenaar Hiller. — Bij een op 's konings jaardag in de kazerne der mariniers te Amsterdam gegeven assaut van verschillende wapenen hebben twee leerlingen van zekeren sergeant bijzonder uitgemunt. De een, 11 jaren oud, is prevot op de punt, den sabel, het geweer, den korten stok en den langen stok; de tweede, 8 jaren oud, is prevot op de punt en den korten stok. — Te Londen is een nieuw korps policieagenten, ten getale van 400 man, zamengesteld, uitsluitend voor de dienst in en buiten het gebouw der internationale tentoonstelling. — Den 1 september zal te Amsterdam de 28e openbare tentoonstelling van kunstwerken van levende kunstenaars geopend worden. Het gemeentebestuur aldaar heeft zes gouden medaljes, ieder ter waarde van f 100, beschikbaar gesteld ter bekrooning van kunstwerken die van bijzonder talent getuigen. — De koning van Siam heeft aan den koning der Nederlanden eenige prachtige sabels ten geschenke gezonden, waarvan de gevesten met kostbare edelgesteenten zijn versierd. — De oppasser van den majoor Reichman te Bergen-op-Zoom heeft aan zijn chef een cylinder-horologie benevens een ketting, zegelring en eenige kleedingstukken ontvreemd en is daarmede gevlugt. — Als middel om gevaren te vermijden, ontstaan door het indringen van kogels in gepantserde schepen, bekleedt men de ijzeren platen aan de binnenzijde met een mengsel van kurkpoeder en caoutchouc (camptolicon), hebbende deze verbinding de eigenschap dat, zoodra een kogel er doorheen dringt, de opening zich zoo sterk zamentrekt, dat men den pink er niet kan doorsteken. — Te Werkendam heeft zekere J. Verboom zich het leven benomen, na eerst zijne vrouw op eene afschuwelijke wijze te hebben vermoord. Meer dan twintig wonden bragt hij haar toe, doch om allen tegenweer onmogelijk te maken had hij eerst hare beide handen bij de polsen afgesneden. Huisselijke twist wordt als oorzaak beschouwd. — In de vorige week is het gebouw der tentoonstelling te Londen tegen alle onheilen verzekerd voor eene som van 400,000 p. st., waarvan als premie 3,300 p. st. is betaald. De makelaar, die de zaak tot stand bragt, heeft daarmede 330 p. st. aan kommissieloon verdiend. — Volgens vele duitsche dagbladen heeft een olifant in de menagerie te Praag een bewijs van bijzonderen eetlust gegeven. Hij slokte dezer dagen een valies in van zijn geleider, waarin zich eenige kleedingstukken, een paar scheermessen, verschillende meerschuimen pijpen en eene som gelds in thalers bevonden. — In de gemeenten Dommeler en Borkel en Schaft in het arrondissement Eindhoven, de eerste met 365 en de andere met 511 zielen, is in het vorige jaar geen enkel huwelijk gesloten. — Op de Ooster-Schelde nabij Bergen-op-Zoom zijn in de vorige week de vijf eerste haringen gevangen. Op grond dezer vroegtijdige vangst meent men een overvloedige haringvangst te mogen verwachten. — Toen de hertog van Aumale zijn domein van Chantilly verkocht, eischte hij in het kontrakt van de koopers, dat zij het oude paard, dat hij bij den veldtogt in Afrika bereed, zouden verzorgen. Dat paard, van echt arabisch ras en Baba-Ali genaamd, is dezer dagen, in den ouderdom van 35 jaar, te Chantilly overleden. De prins kocht het in 1840 en bereed het gedurende den geheelen afrikaanschen veldtogt van 1840 tot 1848. Drie maal werd het gewond; in mei 1844 had het reeds eene wonde met een yatagan ontvangen, waardoor het bijna voor de dienst ongeschikt was geworden. — Als eene bijzonderheid verneemt men dat twee verpleegden in het diakonie oude-mannen- en vrouwen-huis te Maassluis dat gesticht vrijwillig hebben verlaten om zich in den echt te begeven: de man is weduwnaar en bijna 60 jaren oud, de vrouw weduwe en bijna 72 jaren oud. — In 1861 zijn bij het engelsche leger met 50 geeselslagen gestraft 41 man bij de kavallerie, 96 man bij de infanterie en 41 man bij de artillerie. — De koude is in Spanje zóó sterk dat er vele plotselinge sterfgevallen plaats hebben. — Het groote bal, dat tijdens de aanwezigheid der beijersche prinsen te Weenen, door den griekschen gezant zou worden gegeven, heeft niet plaats gehad, en wel doordien de bloem der aristokratie de uitnoodigingen van de hand wees, haar door de gemalin van den gezant, barones Sina, geboren Ghika, gedaan; aangezien deze laatste zich vroeger niet bij deze hooge kringen had laten voorstellen. — Te Petersburg is een keizerlijk dekreet uitgevaardigd, waarbij aan immigranten vrijstelling van belasting, vrijstelling van de rekrutering en vrijheid van godsdienst wordt gewaarborgd. Aan de menonieten worden bijzondere toezeggingen gedaan. — In Westphalen is aan het lijk van een roomsch katholiek geestelijke, die tot de vrijmetselaars had behoord, de begrafenis in gewijden grond geweigerd. Hij werd derhalve op het evangelisch kerkhof ter aarde besteld.

Burgerlijke stand.

Middelburg.

Eerste huwelijksafkondiging den 23 dezer: H. M. Merk, jm. 26 j. met J. H. Hubregtse, jd. 23 j. P. Kriekaard, jm. 25 j. met T. Brouwer, jd. 22 j.

Vlissingen, van 15 tot 22 februarij.

Gehuwd: C. Bosschaart, jm. 26 j. met H. Kaufmann, jd. 27 j. J. W. van der Leije, jm. 20 j. met W. F. van der Vliet, jd. 21 jaren.

Bevallen: M. van Meerendonk geb. Cense, d. J. van den Bos, wed. van J. Gassmann, z. R. M. Kesteloo geb. Minderaa, z. J. C. Krug, geb. van der Linde, d. J. Verbert geb. Step, z. M. Smith geb. Adriaanse, d. N. Lange geb. Visser, z. W. C. Siegers geb. Wesepoel, d. A. Broekman geb. Sneiders, d. (doodgeb). D. A. Prins geb. Buisman, d. A. P. Pleijte geb. Hollen, d.

Overleden: F. Akkers, man van W. Krul, 62 j. L. J. Bakker, z. 1 j. S. van der Os, jm. 22 j. M. Meijer, jd. 65 j.

Goes, van 15 tot 22 februarij.

Gehuwd: P. Olbertijn, jm. 24 j. met M. Reijnhout, jd. 25 j. J. de Jongh, weduwn. 39 j. met N. Bouleboule, jd. 24 j.

Bevallen: M. Mol geb. Blondel, d. M. de Jonge geb. Laurusse, z. C. A. de Pooter geb. Heirman, z. M. Goedegebuur geb Provoost, z. N. Reijerse geb. Remijnse, d. E. de Bruijne geb. Bieze, z. J. Maartense geb. Verheeke, z. P. D. Stokmans geb. Sloover, z. K. van Liere geb. Barbier, z. K. Capello geb. Verdood, z.

Overleden: J. Revers, weduwn. 66 j. J. Adriaanse, d. 10 j. S. Mondeel, vrouw van B. Remijnse, 35 j. A. Hogesteger, jd. 15 jaren.

Zierikzee, van 15 tot 22 februarij.

Gehuwd: D. Timmermans, weduwn. 31 j. met L. Verseput, wed. 31 j. J. Verton, jm. 25 j. met M. Huson, jd. 25 j. P. van der Valk, jm. 23 j. met K. J. Appels, jd. 22 j.

Bevallen: R. Smit, geb. Priester, z. H. Kanaar, geb. van Westen, d. W. den Boer, geb. Boot, d. C. Hogerheyde, geb. Tuinders, d.

Overleden: M. T. Bosaans, d. 5 j. J. Jansen, wed. van P. B. Ornee, 57 j.

Meteorologische waarnemingen,

gedaan op 's rijks werf te Vlissingen, des middags 12 ure.

Februarij 1862.

Datum.	Wind. Rigting.	Wind. Kracht.	Barometer bij 0°.	Thermometer C.	betrekkelijke vochtigheid.	Spanning van den damp.	Regen in 24 u.	Laagste temperat. en verschil met de hoogste.	Aanmerkingen.
16	O. ZO.	8	764.1	4.0	0.78	5.40	0.1	—	ligt bewolkt.
17	ZOost.	11	752.4	4.6	0.93	6.74	0.2	—	betr. bewolkt.
18	Zo.t.Z.	6	749.8	7.8	0.89	7.60	0.5	—	bewolkt.
19	Zo.t.O.	7	756.4	8.4	0.92	8.20	0.0	—	ligt bewolkt.
20	Z. t.W.	10	755.6	10.6	0.87	8.76	0.0	—	bewolkt helder
21	ZOost.	3	764.2	8.4	0.92	8.20	0.0	—	helder.
22	Zo.t.O.	10.5	758.9	8.8	0.87	7.90	0.0	—	ligt bew. heljig

Thermometerstand.

11 febr. 's av. 11 u. 46 gr.
22 „ 's morg. 7 u. 44 „ 's midd. 1 u. 54 „ 's av. 11 u. 50 gr.
23 „ 's morg. 7 u. 42 „ 's midd. 1 u. 52 „ 's av. 11 u. 44 „
24 „ 's morg. 7 u. 39 „ 's midd. 1 u. 42 gr.

Gemeenteraad van Goes.

Zitting van 21 februarij.

Afwezig de heeren van Voorst Vader en Soutendam.

De notulen zijn gelezen en goedgekeurd.

Wordt gelezen eene aanschrijving van gedeputeerde staten van Zeeland, waarbij aan dezen raad toegezonden wordt het adres door den heer kommissaris van policie aan den koning ingediend tot verhooging zijner bezoldiging, op grond van vele werkzaamheden, de opdragt der waarneming van het openbaar ministerie bij het kantongeregt en de toegenomene bevolking.

Burgemeester en wethouders adviseren ongunstig op het gedaan verzoek, voor zoo ver de verhooging van bezoldiging uit de gemeentefondsen zou moeten gevonden worden, op grond dat de toegenomen werkzaamheden het gevolg zijn van eene rijkswet, dat het rijk dus daarin behoort te voorzien en de bevolking geen juiste maatstaf is.

De heer de Knokke van der Meulen en Saaijmans Vader verklaren zich voor de verhooging, omdat zij het onbillijk achten hem voor f 500 met al de werkzaamheden aan zijne betrekking verbonden te belasten.

In omvraag gebragt is het verzoek afgewezen met 4 tegen 3 stemmen, die van de heeren Fransen van de Putte, de Knokke van der Meulen en Saaijmans Vader.

Een ingekomen verzoek van G. van der Mark om grond in erfpacht wordt aangehouden.

Op het verzoek van den heer J. J. van den Broeke om op den bij hem bezeten erfpachtsgrond in de Stoofweide eene schuur te bouwen, adviseren burgemeester en wethouders ongunstig, daar de grond is uitgegeven tot eene steenplaats en er van het voornemen van den adressant om dit ten uitvoer te leggen niet blijkt.

Met algemeene stemmen is dan ook het verzoek afgewezen.

Wordt overgelegd de nominatie voor eene hulponderwijzeres op de fransche school voor meisjes, waarop voorkomen: mejufvr. van der Velden, van Nijmegen; Rediger, van Gorinchem; Domis, te Edam en Tak, te Middelburg.

Benoeming ter volgende vergadering.

De ingekomene verzoeken om remissie van hoofdelijke belasting over 1861 worden alle ingewilligd tot een gezamenlijk bedrag van ongeveer f 1200, met uitzondering van dat van den heer J. J. van den Broeke, die uit hoofde van het verlies zijner betrekking, vermindering verzoekt, hetgeen echter niet bij de wet als eene reden van remissie is opgenoemd.

Daarna gaat de vergadering over in besloten zitting tot het behandelen der bezwaarschriften tegen den hoofdelijken omslag voor 1862.

BUITENLAND.

België.

De kamer van afgevaardigden is nog altijd bezig met beraadslagingen over het budget. In de laatste dagen der afgeloopen week liepen de diskussiën over het lager onderwijs. De minister van binnenlandsche zaken deed bij die gelegenheid uitkomen dat, volgens het beginsel der wet, de gemeenteschool regel was. Daar, waar de hulpbronnen onvoldoende waren, liet men der gemeente toe het onderwijs te doen geven in godsdienstige scholen en hiervoor een subsidie te verstrekken. Daaruit volgt, dat wanneer de financiële toestand verbetert of wanneer het subsidie hooger wordt dan eene eigen school zou kosten, de gemeente weder onder de gewone toepassing der wet moet vallen. Dit beginsel is sedert 1842 onder de verschillende ministeriën vastgehouden. De minister gaf te kennen, dat het drievoudig belang van het onderwijs, de zuinigheid en de zedelijkheid het kabinet bevelen, dien weg te blijven volgen, hetgeen de minister ook verklaarde dat zijn voornemen was.

In de zitting van vrijdag heeft de heer de Boe, afgevaardigde van Antwerpen, een voorstel van wet aangeboden, strekkende om te gemoet te komen aan de bezwaren der antwerpenaren tegen de militaire servituten. Het heeft de strekking: „dat de terreinen binnen de kom der gemeente Antwerpen niet aan de militaire servituten zullen onderworpen worden, dan binnen de grenzen en onder de voorwaarden bij een nieuwe wet voor te schrijven." Na afloop der behandeling van de begrooting van binnenlandsche zaken zal over dit voorstel van wet beraadslaagd worden. In geval van aanneming, wordt de op dat stuk bestaande wetgeving geheel omvergeworpen, om ze te vervangen door het beginsel der nederlandsche wet van 1853, waarbij een schadevergoeding wordt toegekend aan de eigenaren van gronden die ten behoeve van de militaire servituten worden gebruikt. De heer de Boe schijnt dit voorstel hoofdzakelijk te hebben gedaan om de gemoederen der antwerpenaren een weinig tot bedaren te brengen en een tweede volksvergadering te beletten, die vermoedelijk nog onstuimiger dan de eerste zou wezen. De dagbladen van Antwerpen voeren een taal die van groote verbittering getuigt; zij zeggen onverbloemd dat, indien hunne klagten onverhoord blijven, alle banden tusschen Antwerpen en de regering verbroken zullen worden, terwijl zij tevens doen uitkomen dat het woord „regering" door hen gebezigd meer beteekent dan het woord „ministerie".

Frankrijk.

Het buitenlandsche nieuws verbleekt geheel bij de belangstelling, welke in Frankrijk de debatten van den senaat thans gaande maken. Zelfs de stoute opstand der grieken komt den parijzenaar op dit oogenblik onbeteekenend en nietig voor. Hij rigt uitsluitend zijne oogen naar het gebouw, alwaar aan het keizerlijk goevernement op indirekte wijze eene gevoelige les in de moeijelijke kunst van regeren thans wordt toegediend. Indien Napoleon ooren heeft om te hooren en oogen om te zien, zoo kan hij duidelijk in deze dagen leeren dat zijn groote fout hierin bestaat, dat hij te veel regeert. Omdat het goevernement over alles beschikt, komt alles voor zijne rekening. Wat er ook in Frankrijk gedaan of verwaar-

[illegible]wordt, het wordt alles geweten aan het keizerlijk bestuur. [illegible] er in eenig dagblad, gelijk Le siècle, een ruwe aanval op den paus te lezen, de verbittering der klerikalen vindt een uitweg door zich te rigten tegen het goevernement. Het senaatslid de Ségur-d'Aguesseau verrijst vol toorn van zijn zetel en buldert tegen het goevernement, dat alle magt in handen heeft, alles kan beletten, maar daarom ook den schijn op zich laadt van goed te keuren, wat het niet belet; aansprakelijk is het voor alles, wat gedrukt wordt, en zelfs zijne gematigdheid is een wapen, waarmede men het treffen kan. Het moge woeden tegen de pers of haar vrijheid laten: in beide gevallen maakt het zich evenzeer gehaat; in het eerste geval, bij de aanhangers der vervolgde meening, in het tweede, bij de tegenstanders der gespaarde meening. Te vergeefs vraagt men, wat het dan toch op deze wijze winnen kan. Een goevernement, dat alles beheert, verliest noodzakelijk gaandeweg de liefde van den onderdaan. Ware de pers in tegendeel volkomen vrij geweest, de verontwaardiging van de Ségur-d'Aguesseau over den heftigen toon van Le siècle zou zich nimmer hebben gekoeld in deklamaties tegen het keizerlijk bestuur. Zijn woede zou geen ander voorwerp kennen dan het anti-klerikale dagblad, dat geheel voor eigen rekening de pen zou voeren.

Bij de lezing van de redevoeringen, welke tot dusverre in den senaat zijn uitgesproken, heeft niets ons zoo zeer getroffen als de drang naar verandering, welke bij alle partijen op dit oogenblik schijnt te bestaan. De toestand is onhoudbaar geworden: zoo wel de vrienden als de vijanden van het goevernement verklaren het om strijd. Men hoore bij voorbeeld wat Piétri gezegd heeft, wiens gehechtheid aan Napoleon boven alle verdenking verheven is. In den aanhef van zijne toespraak uitte hij eenige zeer ongepaste aanklagten tegen de vroegere dynastiën, maar verliet wedra dit terrein om eene politieke geloofsbelijdenis af te leggen, welke in den volsten zin des woords vrijzinnig mag heeten. Met bewonderenswaardige rondheid eischte hij vrijheid van drukpers, vrijheid van verkiezingen, afschaffing van de exceptionele wetten, welke onder den naam van veiligheidswetten eene droevige vermaardheid hebben gekregen, daar zij de veiligheid van den burger op ieder oogenblik in handen van de willekeur des goevernements stellen. De tot dusverre gevolgde wijze van regeren kan, volgens den heer Piétri, op den duur slechts voedsel aan ontevredenheid schenken. Ook hetgeen door dezen redenaar aangaande de romeinsche kwestie gezegd werd, verdient hoogst opmerkelijk genoemd te worden. Zie hier zijne woorden: „Rome moet gered worden, ofschoon het zich verderven wil, het koste wat het wille! Een nieuw voorstel worde dus gedaan aan het pauselijk bewind! Indien ook dit voorstel verworpen wordt, welnu, zoo mogen Frankrijk en Italië een besluit nemen, hetwelk in de dringende behoeften van den bestaanden toestand voorzie; zonder de heilige belangen der godsdienst in de waagschaal te stellen, moge het fransche goevernement zien of het niet tijd zij zijne troepen uit Rome terug te trekken; het moge bij die gelegenheid de meest voldoende waarborgen eischen voor de persoonlijke onafhankelijkheid van den heiligen vader en de vrije uitoefening van zijn geestelijk gezag!"

De stormachtige zitting, waarin deze woorden gesproken werden, eindigde met eene gloeijende aanklagt van den klerikaal de La Rochejaquelein tegen de onbillijkheden, waaraan zich, volgens hem, de liberale pers in het verloopene jaar heeft schuldig gemaakt. Tallooze grieven somde hij op tegen die „afschuwelijke" bladen. En wat wilde hij dan? Meer gestrengheid van de zijde des goevernements? Afschaffing van die bladen, welke „in alle kroegen, in alle koffijhuizen, in het geringste dorp, koningsmoord prediken, den vader der geloovigen met beleedigingen overladen, hatelijke verzinsels, lasterlijke geruchten uitstrooijen en aan de onzedelijkheid der bevolking gestadig nieuw voedsel geven?" Volstrekt niet. Geen ander heilmiddel is hem bekend dan de herstelling der vrije pers. Hij wenscht dat de pers aan de willekeur der administratie onttrokken en onder het gezag der regtbanken geplaatst worde. Aan het goevernement is het thans te wijten, wanneer de dagbladen het volk ongodsdienstig maken, wanneer L'opinion nationale zich vermeet te beweren, dat de helft der fransche populatie niet katholiek is. Hij wil het goevernement van die zware verantwoordelijkheid, welke het door zijn alvermogen, door zijne albemoeijing op zich laadt, ontslagen zien; hij wil het onkruid en het goede gewas onbelemmerd, zonder inmenging der administratie, naast elkander [illegible] opwassen, opdat de kracht der waarheid de kracht des [illegible] bestrijden en verdelgen moge.

[illegible] uit het bovengaande blijkt, de hoofden [illegible] verschillende partijen aldus eenstemmig vrijheid eischen, zoo zal het goevernement haar moeten schenken of bezwijken. Er is geen keuze buiten deze twee. Onmogelijk kan Napoleon blijven stil staan op den weg, dien hij in den [illegible] tijd heeft ingeslagen. Een autokratisch goevernement, hetwelk alles regelen wil en alles voor zijne rekening neemt; en daarnaast openbaarheid van diskussies in vrije kamers, welke alles zeggen mogen en alles zeggen durven: deze beiden zijn onvereenbaar. Of de tyrannie, of de vrijheid moet volkomen zijn. In elkanders tegenwoordigheid gebragt, strijden zij op leven en dood tot dat een van beiden verdelgd is.

— Het wetgevend ligchaam heeft in zijn geheim komité de lezing aangehoord van het ontwerp-adres op de troonrede. We hebben bedoeld dokument gelezen en er niets in gevonden wat opmerking verdient. We zouden het met het adres van den senaat geheel op eene lijn kunnen stellen, indien dit laatste, hoe onbeteekenend en lafhartig ook, niet toch nog [illegible] geschreven ware. Elke zin, elk woord evenwel van dit [illegible] adres zal spoedig beteekenis erlangen, wanneer de [illegible] van het wetgevend ligchaam hunne aanklagten of [illegible] er aan zullen vasthechten. Hoofdzakelijk zal, [illegible] bedriegen, die paragraaf door de oppositie [illegible] gevallen, waarin beweerd wordt, dat het wetgevend [illegible] volstrekt niet onthutst is over het cijfer van de [illegible] het weerwelk gebruik van 's lands [illegible]

— Een eerste berigt aangaande de opening der lessen van Renan aan het Collége de France wordt ons heden door het dagblad Le temps medegedeeld. Terwijl Renan ten 2½ ure zou optreden, was het hoofdplein van het collége omstreeks 12 ure reeds zoo bezet, dat de policie het publiek met geweld heeft moeten verdrijven, waarop de menigte post vatte in al de straten, welke op het collége uitloopen. Aan den redakteur van Le temps is het niet gelukt het amfiteater, waar de professor zich zou doen hooren, binnen te dringen, doch alles doet hem vermoeden dat Renan op de meest gunstige wijze ontvangen is. Terwijl de redenaar sprak, hadden talrijke agenten van policie handen vol werks om de groepen uit elkander te drijven, die zingende en schreeuwende het gebouw omringden.

— Albert de Broglie is benoemd tot lid van de fransche akademie in de plaats van pater Lacordaire. De ledige zetel van den welsprekenden ultramontaan zal dus door een van zijne geestverwanten worden ingenomen.

Het laatste nommer van den Moniteur deelt ons eene briefwisseling mede, welke tusschen den generaal de Montauban en den keizer dezer dagen gevoerd is geworden. Men weet dat Napoleon aan de Montauban voor zijne den lande bewezene diensten eene geldgift uit de staatskas wil toereiken, en dat deze maatregel, ter kennisse van het wetgevend ligchaam gebragt, bij deze vergadering den hevigsten tegenstand heeft ontmoet. In zijn brief aan den keizer verzoekt de Montauban om de intrekking van bedoeld ontwerp van wet, „daar het schijnt dat sommige afgevaardigden er protest tegen willen aanteekenen." Hierop antwoordt de keizer het volgende: „Het wetgevend ligchaam kan, indien het zulks verkiest, den aanvoerder van een handvol helden, die, te midden van zoo veel moeijelijkheden en gevaren, den dag na de zegepraal reeds vergeten, Frankrijks vlag op de hoofdstad van een rijk van 200 millioen zielen geplant heeft, eener buitengewone belooning onwaardig keuren. Ieder zij vrijheid van oordeel gelaten. Wat mij betreft, ik wensch dat volk en leger het weten: de wettige regter zijnde van politieke en militaire diensten, heb ik door eene nationale gift eene onderneming zonder voorbeeld willen bekroonen; want groote daden worden het gemakkelijkst volbragt, waar zij het meest worden gewaardeerd en slechts ontaarde natiën dingen af op datgene, wat een blijk der publieke erkentelijkheid zijn moet."

Na dezen brief van Napoleon zal natuurlijk het wetgevend ligchaam zijn stem niet onthouden aan het ontwerp van wet, waarbij den generaal de Montauban eene gift van vijftig duizend franken wordt toegekend, al mogt het de noodelooze uitgave van deze kleine som, wegens den toestand der schatkist, op dit oogenblik voor onverstandig houden.

Griekenland.

De opstand die te Nauplia is uitgebarsten schijnt van ernstiger aard te zijn dan de eerste berigten deden vermoeden. Den 13 dezer is het eerste regement infanterie in opstand gekomen en sloot de kavallerie, te Argas in garnizoen, zich daarbij aan. Onderscheidene gevangen genomene officieren werden bevrijd. Te Athene hebben talrijke arrestatiën plaats gehad van personen die verdacht werden met de opstandelingen in betrekking te staan. De kamers zijn dadelijk nadat het gebeurde van Nauplia was bekend geworden, bijeen gekomen en hebben met eenparige stemmen eene motie aangenomen, waarbij de meeste gehechtheid voor de dynastie wordt aan den dag gelegd, en de wensch geuit dat de opstand met kracht worde onderdrukt. Van alle zijden zijn troepen naar Nauplia gezonden waar reeds een voorloopige regering was zamengesteld. Deze hebben, volgens de laatste berigten zaturdag te Weenen ontvangen, bij Tyrinthe eene ontmoeting met de opstandelingen gehad, waarin laatstgenoemde verslagen werden. Daardoor was men te Nauplia reeds zeer ontmoedigd. De opstand was ontijdig uitgebarsten omdat de regering door onderschepte brieven van het bestaan van een komplot was verwittigd. De beweging bepaalde zich in den aanvang tot het garnizoen der stad Nauplia, en door de bezetting der citadel werd een bombardement op de stad geopend. Eerst nadat het gerucht verspreid was dat de koning afstand van de regering had gedaan, sloot de bezetting der citadel zich bij de opstandelingen aan.

Italië.

Zeker ligt het ieder nog versch in het geheugen dat zich eenige maanden geleden oneenigheden hebben voorgedaan tusschen Garibaldi en de meerderheid der algemeene vergadering van eene vaderlandsch gezinde vereeniging, die onder den naam van het Provedemento door hem is in het leven geroepen om werkzaam te zijn voor de wapening van Italië. De vergadering weigerde de magt te erkennen van een door Garibaldi ingesteld centraal komité en schonk haar vertrouwen aan een bestuur door haar zelve gekozen. Krachtige pogingen werden daarop in het werk gesteld om eene openlijke breuk te vermijden en een besluit tot het houden eener nieuwe algemeene vergadering, welke den 9 maart te Genua zal gehouden worden, was daarvan het gevolg. Tot deze vergadering zullen alle plaatselijke komités afgevaardigden zenden, en daar zal uitspraak gedaan worden over het al dan niet in stand houden van het vorige besluit. De dagbladen van Turijn maken thans een brief openbaar door Garibaldi aan de vereeniging gerigt. Hij drukt daarin zijne overtuiging uit dat de bijeenkomst van 9 maart voortreffelijke uitkomsten kan opleveren indien alle vrijzinnige vereenigingen er tegenwoordig zijn. Daarop laat hij deze woorden volgen: „Door het programma op te volgen dat u naar Palermo en Napels gevoerd heeft, door vast te houden aan volksbesluit van oktober 1860, kan de italiaansche omwenteling op roemrijke wijze bekroond worden. Indien bijzondere omstandigheden het mij niet verhinderden, zou ik zelf mij naar Genua begeven, maar nu zal ik te Caprera een uitslag blijven afwachten [illegible] over ik mij, naar ik vertrouw met alle italianen, zal kunnen verblijden."

— De kamer van afgevaardigden heeft vrijdag een voorstel verworpen, dat tot strekking had een jury voor drukpersdelikten in te voeren, in afwachting van het tijdstip waarop eene dergelijke instelling voor alle misdaden zou kunnen in werking komen.

BOEKBESCHOUWING.

Een steen des aanstoots of het godsdienstig leven in Nederland, door A. J. C. Kremer. 3 deelen. Schiedam. H. A. M. Roelants.

De roman welks titel wij hier afschrijven heeft de verdienste een oorspronkelijk werk te zijn. Het bevat in den vorm van een verhaal eene uiteenzetting van de godsdienstige gevoelens, die in Nederland worden aangekleefd, en eene teekening der partijen. „Ik heb — zegt de schrijver — de voornaamste werken van de hoofden der verschillende sekten en voor 't overige de officiële bescheiden der verschillende gezindten gelezen. Ik heb getracht getrouw de slotsom hunner redeneringen in mijn boek op te nemen; meestal heb ik de eigen woorden der schrijvers gebruikt, en eens zelfs, 't is daar waar de moderne theologie wordt behandeld, heeft een godgeleerde van naam en die rigting toegedaan, zijne opvatting wel voor mij willen nederschrijven; — ...... Verder kan de lezer dat wat bij mij ontbreekt vinden in „Hermine" van mevrouw van Calcar-Schiotling, „Intimis" van dr. Pierson en de werken van den Keppelschen predikant van der Hoeven."

Het is uit deze woorden duidelijk, dat de schrijver zijn werk naast dat der genoemde schrijvers wenscht geplaatst te zien. Met onderdrukking van de vraag of het wel wenschelijk is, dat onze romanlitteratuur een zoo uitsluitend theologische kleur drage, als dit in de laatste tijden het geval begint te zijn, maken we op een enkel punt van verschil opmerkzaam.

In de „Intimis" van dr. Pierson bijv. wordt het katholicisme en zelfs het jezuitisme veel gunstiger voorgesteld, dan hier het geval is. Bij Pierson hebben de karakters dier onverzoenlijke bestrijders van het protestantisme iets edels, iets dat achting inboezemt. Bij Kremer daarentegen zijn de jezuitische pastoor en zijne twee jezuitische leerlingen figuren, die doen walgen. Zij werken ja, ad majorem Dei gloriam, dat is, tot meerdere eere Gods, maar in den grond der zaak uit egoïsme, uit eigenbelang, uit zucht om carrière te maken. Karakteristiek voor de opvatting van het katholicisme of jezuitisme, gelijk Kremer die voorstaat, zijn de woorden, die hij een zijner personen in den mond legt. Anslo, een student, katholiek geboren, maar die overigens van het katholicisme weinig meer dan den naam heeft, en in zijn hart een dageraadsman is, wordt door benarde geldsomstandigheden tot de gehoorzaamheid der kerk gebragt. Een priester, sluw en listig, weet hem te winnen door allerlei toegevendheden, door trouw aan de kerk als zijn grootste belang hem voor te stellen. De ongeloovige, maar ijdele en nietswaardige student bezwijkt voor de sluwheid van den geestelijke, en wordt een willig werktuig in zijne handen. Doch de omkeering bleef niet onopgemerkt, en op een promotiemaal van een zijner oude vrienden wordt bij openlijk beschimpt en tot vertrekken gedwongen. „Dat zijn de eerste vruchten van mijne bekeering," roept hij te huis gekomen uit. „Maar o zoo zij mijne omstandigheden kenden, zij zouden wel anders spreken. Ik wenschte hen wel eens in mijn geval te zien, die schreeuwers! Wat zoude ik anders kunnen doen dan 't geen ik gedaan heb? Ben ik niet bij allen een paria geweest, zoo lang ik mij vertoonde gelijk ik was? Door de katholieken uitgestooten, door de protestanten gewantrouwd of met een soort van medelijden behandeld, moest ik, dat lijdt geen twijfel, op den duur er onder bezwijken. .... Laat hen bij slot van rekening schimpen en boos zijn, we zullen eens zien wie aan het langste eind is. Ben ik, omdat ik me gevoegd heb bij jongelieden van het zelfde geloof, als waarin ik geboren ben, een verloochenaar geworden van mijne principes(!)? Het scheelt veel, maar ik ben zoo dwaas niet meer als vroeger, ik zal me voor mijne principes(!) niet nutteloos ruïneren. Huilen ze niet allen met de wolven, waarmede ze in het bosch zijn? Of zouden ze ook alles gelooven wat hunne kerk hen leert? Ik weet wel beter: daar scheelt veel aan.

Het is erg, al te erg zulk een ellendeling, die van zijne principes durft te praten, als type te geven van den bekeerden katholiek. Niet, dat menschen als deze niet in grooten getale bestaan, maar de billijkheid vorderde, dat de schrijver ten minste aan dit laag en onedel beeld, het beeld van een edel man, vol overtuiging ter zijde had gesteld. Ook deze bestaan in het katholicisme: het is eenzijdigheid het te miskennen. Er komt in dit geheele boek geen enkel katholiek voor, die iets anders is dan een huichelaar of een dommerik. Zulk eene teekening wekt partijhaat.

Doch wij schrijven geen kritiek en slechts de aankondiging van een oorspronkelijken roman. Hoe veel we ook in dezen eersteling af te keuren vinden — en het is niet weinig, — onze letterkunde is niet zoo rijk aan talentvolle autenrs, dat we het optreden van ieder, die deze groote gave in meerder of minder mate toont te bezitten, niet een gelukkig verschijnsel zouden achten. De heer Kremer heeft talent, nog meer gebreken voor het oogenblik, doch zijn „Steen des aanstoots" geeft grond iets goeds te verwachten, wanneer we „op een ander terrein," volgens zijne belofte, hem weder zullen ontmoeten.

ZEETIJDINGEN.

Den 21 dezer is te Newcastle gearriveerd het barkschip *Westkapelle*, gez. A. B. Crucq.

— Sedert 21 dezer zijn de reede van Vlissingen gepasseerd, [illegible] voor Antwerpen: *Jason*, gez, Johannsen, *Fina*, gez. [illegible] beiden van Cuba; en voor Brussel bestemd: *Paquerette*, gez. Youw, Bordeaux.

— [illegible] Antwerpen gekomen en van de reede naar zee gezeild;

Archimedes, gez. Clauder, Hamburg; *Singapore*, gez. Heijen, op avontuur; *Alida*, gez. Oldenburger, *Geerdina*, gez. Flik; beiden naar Greenoch; *Klei Oldambt*, gez. Smit, *Iartina Thiena*, gez. Lever, beiden naar Gallatz; *Wichendina*, gez. Degenhand, Newcastle.

HANDELSBERIGTEN.

Meekrapprijzen.

ROTTERDAM 24 februarij. Tegen vorigen weekprijs bestond heden redelijke kooplust. Er werd evenwel minder geveild dan in de vorige week.

Graanmarkten.

AMSTERDAM 24 februarij. Tarwe en gerst onveranderd. Raapolie op zes weken f 44¼. Lijnolie op zes weken f 36¼.

ROTTERDAM 24 februarij. Rogge, gerst en witzaad 20 cent lager, erwten 10 cent hooger.

AXEL 22 februarij. Tarwe f 10,25 a f 11,65; Rogge f 7,85 a f 8,30; Wintergerst f 5,90 a f 6,30; Zomer dito f 5,30 a f 5,60; Haver f 3,25 a f 3,75; Paardenboonen f 7,95 a f 8,40; Bruineboonen f 9,35 a f 11,20; Groene erwten f 9,80 a f 10,25; Gele dito f 9,35 a f 9,80; Graauwe dito f 10,10 a f 10,50; Boekweit f 6,90 a f 7,30.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 24 februarij.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld	2½	pct.	63⅜
	dito Nationale dito	3	„	—
	dito dito dito	4	„	—
	Aand. Handelmaatschappij	4½	„	139⅞
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5	„	102¼
	Certifik. Hope & co.	4	„	72¼
	dito dito 1855, 6de serie.	5	„	92⅜
	dito	6	„	—
	Aand. spoorweg			190
	Leening 1860	4½	„	89⅝
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	76⅛
Spanje.	Obligatien	2	„	43⅜
	dito binnenlandsch	3	„	48 1/16
	Certifik. coupons bewijzen			—
	Krediet instelling			—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5	„	48⅛
	dito amsterdamsche	5	„	69⅛
	dito nationale	5	„	57¼
	dito 1847/1852	2½	„	25¼
	Bank aktien	3	„	714
Belgie.	Certifikaten bij Rothschild	2½	„	—
Portugal.	Obligatien	3	„	45⅛
	dito nieuwe	3	„	44¼
Grenada.	dito			16 1/16
Venezuela.	dito	2½	„	24¼
Illinois.	dito	7	„	—
Mexiko.	dito	3	„	33⅛

Londen 22 februarij, ten 12 ure. Consols, 93½.
Weenen 22 febr. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 71,—.
Parijs 20 febr. (slotpr.) 4½ pct. compt. 100,10 3 pct. 70,55.

Coupons en losbare obligatien.

AMSTERDAM 20 februarij. Metalliek f 21,20; Napelsche f —,—; Diverse engelsche in £ f 11,70; Engelsche Russen f 11,70; Fransche f 55,75; Belgische f 55,87½; Pruissische f 34,75; Spaansche piasters f 2,38½; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamb. Russen f 32,62½; Russische in zilveren roebels f 32,31¼; Poolsche in fl. f 26,87½; Nationale metalliek f 28,95; Dollars f —,—.

WELDADIGHEID.

Diakenen der nederduitsche hervormde gemeente alhier, vermelden met hartelijke dankbetuiging de ontvangst der volgende giften, gevonden in de kerkcollecte der koorkerk, zondag 23 februarij: des voormiddags 2 muntbiljetten, no. 397 C. O. en 588 I. S., ieder groot f 10, en 2 ps. à f 2,50, tezamen gewikkeld in een omslag; des namiddags een bankbiljet, no. F. 8788. groot f 100.

Middelburg den 24 februarij 1862.

Diakenen voornoemd,
A. P. SNOUCK HURGRONJE, voorzitter.
W. ALTORFFER, secretaris.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van een' Zoon A. J. HAMAKERS, geliefde Echtgenoot van
A. M. LUITWIELER.
Vlissingen,
den 23 Februarij 1862.
Eenige kennisgeving.

Heden overleed, na langdurig doch geduldig lijden, onze beminde Zoon SIMON, in den jeugdigen leeftijd van bijna 23 jaren.
Vlissingen,
den 21 Februarij 1862.
W. VAN DER OS.
J. VAN DER OS,
ABRAHAMSE.

De Heer en Mevrouw NAGTGLAS betuigen hunnen dank voor de bewijzen van belangstelling, bij het overlijden van hunnen Vader en Behuwdvader ondervonden.

De ondergeteekenden betuigen hunnen hartelijken dank voor de bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van hunnen geliefden Vader en Behuwdvader JACOB FREDERIKS.
G. H. C. J. FREDERIKS,
J. M. FREDERIKS, NAP...

VERGADERING der ☐ la Comp.·. dur.·. in dit O.·. Vrijdag den 28 dezer, des namiddags ten 2 ure. Rec.·. 1 Gr.·. en daarna F.·. v.·. J.·. D.·. v.·. D.·. H.·. E.·. W.·. Gr.·. M.·. N.·. met bank.·.
Middelburg, 24 Februarij 1862.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ zal op Woensdag den 26 Februarij 1862, des avonds ten zeven ure, in de Herberg **'t Klooster**, op de Rotterdamsche Kade binnen Middelburg, in het openbaar, bij opbod en afslag, verkoopen:

EEN OVERDEKT PAVILJOENSCHIP, genaamd de Vrouw Neeltje, geijkt op 64 Tonnen, met daartoe behoorende Boot, Zeilen, Ankers, Kettingen, Touwwerk en verderen **Inventaris**, zoo als hetzelve is liggende in de Kade te Middelburg en door een ieder kan bezigtigd worden, daags vóór en op den dag der Verkooping, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 ure.

Nadere inlichtingen kunnen verkregen worden ten Kantore van den hovengenoemden Notaris.

De Notaris Mr. A. F. SIFFLÉ zal, krachtens Regterlijke magtiging, op Donderdag den 27sten Februarij 1862, des avonds ten 7 ure, bij opbod en afslag, in de Bovenzaal der Societeit DE VERGENOEGING, op de Groote Markt te Middelburg, aanbieden te verkoopen, de navolgende VASTE GOEDEREN, te weten:

1. **Een HUIS en ERVE met TUIN en bijbehoorende Gebouwen,** staande en gelegen op den Grooten Abeele, Gemeente Oost- en West-Souburg, gemerkt wijk C numeris 152, 153, 154 en 155, Kadastraal bekend Sectie B numeris 45, 46, 45*bis* en 45*bis a*. Grondlasten over 1862 *f* 12,08.
2. **Een HUIS en ERVE** te Middelburg, op den Kousteenschen Dijk, wijk P no. 49, Kadastraal bekend Sectie C no. 516. Grondlasten over 1862 *f* 11,30; — en
3. **Een HUIS en ERVE** te Middelburg, in de Oude Kerkstraat, wijk B numeris 79 en 80, Kadaster Sectie B numeris 806 en 807. Grondlasten over 1862 *f* 14,71 en jaarlijksche Cijns *f* — 22½.

Gezegde Vaste Goederen zijn daags vóór en op den dag der Verkooping, van des morgens 9 tot 12 en van des namiddags van 2 tot 4 ure, voor een ieder te zien; — de twee eerste Perceelen alleen tegen overgifte van eene Toegangkaart, te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, bij wien alle verdere inlichtingen te verkrijgen zijn.

VERKOOPING VAN ZUIVERE AFBRAAK,
ten overstaan van den Notaris F. VAN DE GRAFT, op Zaturdag den 1sten Maart 1862, des voormiddags 10 ure, binnen Middelburg, in het voormalig **Werkhuis** op het Noordplein, bestaande in Licht- en Deurkozijnen, Blinden, Eiken Balken in soort, Schut- en Mestputpalen, Deelen in soort, Trappen, Brandhout, alsmede Weihorden en hetgeen meer zal worden geveild. Drie dagen te voren voor een ieder te bezigtigen.

UIT DE HAND TE KOOP **250 Mudden beste JAMME-POOTAARDAPPELEN,** wier opbrengst in het afgeloopen jaar het grootste beschot heeft geweest in en onder de Gemeente Oud-Beijerland; zijnde des verkiezende te bekomen van eene Mud tot 250 Mud toe. Nader te bevragen en te bekomen bij den Eigenaar W. SCHIPPER I.z. te **Oud-Beijerland**. Brieven franco.

MANUFACTUREN.

K. BAART.

Ontvangen nieuwe CHITSEN, GEBORDUURDE MOUWEN, Castoren en Glacé HANDSCHOENEN, WITTE GOEDEREN enz.

Verwacht MEUBEL-NETELDOEKEN. De nog voorhanden zijnde worden tot veel verminderde prijzen **opgeruimd.**

ONTVANGEN van de Heeren KING & Co. te Londen eene groote Collectie **Stalen** van de Nieuwste Zwarte en Gekleurde **ZIJDEN**.
J. A. GOETHALS.

DEPOT VAN BEHANGSELPAPIER,
bij E. H. BOASSON, Langenburg.
Ontvangen, een nieuw en fraai Assortiment van **BEHANGSELPAPIEREN.**

STEENKOLEN.

IN LOSSING **Ruhr Smee- en Kachelkolen,** voor de GEBROEDERS BOUDEWIJNSE.

IN LOSSING **J. JERONIMUS,** met puike Voerhaver *f* 3,50, Gerst *f* 3, Bloemige Aardappelen *f* 4,80 per Mud; Rijstmeel *f* 3,25 à *f* 4 per Baal van 50 Ned. Ponden, best rood Klaverzaad 60 cent per Ned. Pond.

Den ondergeteekende is niets bekend wat grond op... tot de geruchten, die sinds eenigen tijd omtrent de ...heid zijner Dienstbode worden uitgestrooid. Hij ... het zeer dat lasterlijke gerucht verspreid ... wordt.
Middelburg, 24 Febr. 1862. P. A. VAN DER SCH...

OP VOORDEELIGE VOORWAARDEN
wordt bij een Weduwnaar zonder Kinderen, doch met eene uitgebreide Huishouding, gevraagd eene **Burger-Jufvrouw** of **Weduwe**, van middelbaren leeftijd en P. G., geschikt om de leiding der Huishouding op zich te nemen. Inlicherenden worden verzocht zich met franco Brieven onder letter G. aan te melden bij GEBRS. MILBORN, Vlasmarkt.

Tegen Mei eene **Werkmeid** benoodigd, tevens met Pot en Wasch kunnende omgaan, bij Mevr. BOUVIN geb. VERDOORN, te Oosterland bij Zierikzee.

Adres: Mevr. de Wed. VERDOORN geb. VAN RIJN, te Vlissingen.

Met 1e Maart eene **Meid** benoodigd die met Pot en Wasch kan omgaan, bij Mevr. DAMME, Hottkade, H 112.

Wordt een **Huisknecht** gevraagd tegen April e. k. Adres bij de Boekverk. VAN BENTHEM & JUTTING.

Bij de Boekhandelaars VAN BENTHEM & JUTTING is uitgegeven en à 90 cent te bekomen:

ORDE DER FEEST- EN LIJDENSTEKSTEN voor de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Middelburg; benevens eenige geschiedkundige opgaven omtrent de Kerken, het getal Leden des Kerkeraads, aangaande de Proponenten en Predikanten van Stads wege aangesteld en het stedelijk tractement voor Predikants-Weduwen, en eindelijk Naamlijst der Predikanten van de Nederduitsche Hervormde Gemeente te Middelburg.

De Boekhandelaars J. C. & W. ALTORFFER, te Middelburg, hebben uitgegeven en bij hunne Correspondenten in deze Provincie verkrijgbaar gesteld:

IETS over de OPCENTEN, geheven wordende ten behoeve van de **Calamiteuse Polders** in de Provincie Zeeland; door **H. G. HAMMACHER**, Lid der Provinciale Staten van dit Gewest. Prijs 50 cent.

VADER CATS,

UITGEGEVEN
VOOR HET NEDERLANDSCHE VOLK.

Met eene Voorrede van W. J. HOFDIJK; folio formaat, 1ste aflevering, met keurig in staal gegraveerd Titelvignet.

Prijs 55 cent.

Deze uitgave van VADER CATS is **goedkoop zonder wederga.** In acht afleveringen, à 55 cent ieder, ontvangt men den geheelen CATS **compleet.**

De eerste aflevering is alom voorhanden.

Tiel.   H. C. A. CAMPAGNE, Uitgever.

MUZIJKGEZELSCHAP: UIT KUNSTLIEFDE.

CONCERT TEN VOORDEELE DER ARMEN dezer Gemeente, op Donderdag den 27 Februarij 1862, des avonds ten 7 ure, in de Concertzaal.

ENTRÉEKAARTEN à *f* 1,— zijn te bekomen aan het Concertgebouw.

TEKSTBOEKJES der uit te voeren Kooren zijn à 15 cent te bekomen bij de Boekhandelaars J. C. & W. ALTORFFER en aan het Concertgebouw.

ZEEUWSCHE MAATSCHAPPIJ VAN STOOMVAART.
Hervatting der dienst tusschen VLISSINGEN en ROTTERDAM vice versa.

De DIRECTIE adverteert dat, te beginnen van Zaturdag den 1. Maart, de STOOMBOOT STAD VLISSINGEN NO. 2 hare gewone dienst weder zal aanvangen, op de zelfde dagen en uren als vroeger, te weten:

van Vlissingen
Maandag, Woensdag en Vrijdag, 's morgens 6 ure.
van Rotterdam
Dingsdag, Donderdag en Zaturdag, 's morgens 8½ ure.
Middelburg, 24 Februarij 1862.
D. DRONKERS, Directeur.

STOOMBOOTDIENST
TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.
Uren van vertrek in Februarij—Maart.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Woensdag	26	's morg.	9,30	Dingsdag	25	's morg.	6 ure.
Vrijdag	28	„	10,30	Donderdag	27	„	7
Zondag	2	's midd.	12 ure.	Zaturdag	1	„	7
Woensdag	5	's morg.	6	Dingsdag	4	„	9,45
Vrijdag	7	„	6	Donderdag	6	„	9,40
Zondag	9	„	0	Zaturdag	8	„	10,15

De maandelijksche **Affaartlijsten** zijn, door welwillendheid van de Heeren Post-directeuren, ten hunnen Kantore verkrijgbaar gesteld, tegen betaling van twee cent.

[illegible]